

Додаток 7
до Статуту Тернопільської міської
територіальної громади

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МИРНІ ГРОМАДСЬКІ АКЦІЇ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ
ГРОМАДІ

Положення визначає порядок організації та проведення зборів, демонстрацій, мітингів, пікетувань, походів, в тому числі вуличних, інших мирних масових заходів та акцій в Тернопільській міській територіальній громаді, що є невід'ємним правом жителів громади, а також іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на її території на законних підставах, закріплених Загальною декларацією прав людини і яке гарантується Конституцією України, міжнародними договорами і угодами, ратифікованими Україною.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Положення

1.1. Дія цього Положення поширюється на громадян України, а також на іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на території Тернопільської міської територіальної громади на законних підставах у межах їхніх прав та свобод, передбачених Конституцією України та її чинним законодавством, міжнародними договорами та угодами, ратифікованими Україною.

1.2. Порядок організації та проведення зборів, демонстрацій, мітингів, пікетувань, походів, в тому числі вуличних, інших мирних масових заходів та акцій в Тернопільській міській територіальній громаді, визначених цим Положенням, не розповсюджується на збори трудових колективів, політичних партій, професійних спілок, громадських та інших організацій, які проводяться у закритих приміщеннях, відповідно до чинного законодавством України, їхніх Статутів та Положень.

1.3. В умовах воєнного або надзвичайного стану проведення мирних громадських акцій здійснюється з урахуванням тимчасових обмежень конституційних прав і свобод, запроваджених відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 2. Визначення основних термінів

Основні терміни, що використовуються в цьому Положенні:

ДЕМОНСТРАЦІЯ – організоване, мирне масове проходження громадян України - жителів Тернопільської міської територіальної громади, іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на території громади на законних підставах, з використанням як державної, так і іншої незабороненої чинним законодавством України символіки, плакатів, транспарантів, портретів по тротуару чи проїжджій частині вулиці (дороги), бульвару, проспекту, площі, по визначеному її організаторами та погодженому з виконавчими органами місцевого самоврядування маршруту з метою привернення уваги вищих та місцевих державних владних структур, їхніх посадових осіб, громадськості до вирішення нагальних соціально-політичних,

економічних та інших проблем і питань держави, суспільства, місцевої територіальної громади або з метою прилюдного протесту проти рішень, заходів, здійснюваних державою, місцевими органами самоврядування, їхніми посадовими особами, а також проти окремих подій життя держави чи світу в цілому, або навпаки - їхньої підтримки.

МІТИНГ – організоване, мирне масове зібрання громадян України – жителів Тернопільської міської територіальної громади, іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на території громади на законних підставах, з використанням як державної, так і іншої незабороненої чинним законодавством України символіки, плакатів, транспарантів, портретів, а також звукопідсилювальної апаратури, у визначеному його організаторами та погодженому ними з місцевими виконавчими органами державної влади чи місцевого самоврядування місці для прилюдного обговорення окремих подій чи питань соціально-політичного, економічного життя держави, суспільства, світу в цілому, вираження протесту або підтримки дій державних владних структур всіх рівнів, органів місцевого самоврядування, політичних, профспілкових, громадських та інших організацій, окремих посадових осіб, а також з метою вирішення проблем та питань, що відносяться до сфери соціально-політичних, економічних, партійних, релігійних, національних та інших інтересів учасників мирних масових зібрань та акцій.

ПІКЕТУВАННЯ – прилюдне виявлення громадянами України – жителями Тернопільської міської територіальної громади, іноземцями та особами без громадянства, що перебувають на території громади на законних підставах, особистих, групових, та інших соціально-політичних, економічних, партійних, релігійних, національних та інших інтересів чи протесту, в тому числі шляхом голодування, біля та навколо адміністративних будинків державних, правоохоронних органів, судів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ всіх форм власності, організацій та навчальних закладів з використанням чи без використання закликів, плакатів, транспарантів, портретів та інших дозволених наглядних засобів.

ПОХІД – організований, мирний масовий рух громадян України, іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на території України на законних підставах, завчасно розробленим його організаторами та погодженим з місцевими виконавчими органами місцевого самоврядування, загально визначеним маршрутом з метою привернення уваги вищих та місцевих державних владних структур, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб до себе та своїх проблем, а також з метою прилюдного виявлення своїх соціальних, політичних, економічних, партійних, релігійних, національних та інших настроїв чи протесту.

ВУЛИЧНИЙ ПОХІД – організований, з перервами для проведення мітингів, пікетувань мирний масовий рух громадян України – жителів Тернопільської міської територіальної громади, іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на території громади на законних підставах, по заздалегідь розробленому його організаторами та погодженому ними з місцевими виконавчими органами місцевого самоврядування загально визначеному маршруту з метою привернення уваги вищих та місцевих державних владних структур, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб до себе та своїх проблем, проблем місцевої територіальної громади, а також з метою прилюдного виявлення своїх соціально-політичних, економічних, партійних, релігійних, національних та інших настроїв чи протесту.

АКЦІЯ – організована мирна масова дія протестного характеру (голодування, наметове містечко, факельний вуличний похід тощо) або без нього (авто- мототвелопробіг, благодійний культурний захід, виставка тощо) групи людей, об'єднаних єдиною спільною метою, направленою на привернення уваги органів державної влади, місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб, громадськості до вирішення соціально-політичних, економічних, партійних,

релігійних, національних та інших проблем, які представляють приватно-індивідуальний, колективний, суспільний чи державний інтерес.

МИРНИЙ МАСОВИЙ ЗАХІД ТА АКЦІЯ КОМЕРЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ – організований мирний масовий захід чи акція групи людей, об'єднаних єдиною спільною комерційною метою.

Стаття 3. Нормативно-правова база організації і проведення мирних масових заходів та акцій в Тернопільській міській територіальній громаді

3.1. Порядок організації і проведення мирних масових заходів та акцій в Тернопільській міській територіальній громаді регулюється Конституцією України та прийнятими відповідно до неї законодавчими актами України і міжнародними договорами та угодами, ратифікованими Україною.

3.2. На території Тернопільської міської територіальної громади заборонено проведення громадських акцій антидержавного, антиукраїнського характеру, що не відповідають історичній дійсності та принижують честь і гідність українців, громади та української держави.

РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЯ МИРНИХ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ТА АКЦІЙ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

Стаття 4. Організатори мирних масових заходів та акцій

4.1. Організаторами мирних масових заходів та акцій можуть бути громадяни України, яким виповнилось 18 років і які мають право голосу, а також іноземці та особи без громадянства, що перебувають на території громади на законних підставах.

4.2. Не можуть бути організаторами мирних масових заходів та акцій особи, які визнані, у встановленому Законом порядку, повністю або частково недієздатними, та інші особи, яким це заборонено згідно з чинним законодавством України.

4.3. Політичні партії, професійні спілки, громадські та інші організації, зареєстровані в Україні у встановленому чинним законодавством порядку, також можуть виступати ініціаторами мирних масових заходів та акцій, для чого вони визначають своїх уповноважених осіб (згідно з рішенням даного об'єднання громадян), які виконують функції відповідальних організаторів.

4.4. Організаторами мирних масових заходів та акцій з боку дитячих громадських організацій, колективів, груп дітей можуть виступати тільки їхні батьки чи уповноважені ними громадяни України, не молодші 21 року та які мають право голосу згідно з чинним законодавством України.

4.5. Організація релігійних мирних масових заходів та акцій визначається цим Положенням та іншими законодавчими актами України.

Стаття 5. Учасники мирних масових заходів та акцій

Учасниками мирних масових заходів та акцій вважаються громадяни України, члени зареєстрованих в Україні в законному порядку політичних партій, професійних спілок, громадських та інших організацій, в тому числі дитячих, а також іноземці та особи без громадянства, які перебувають на території Тернопільської міської територіальної громади на законних підставах, за умовою, що вищевказані особи здійснюють практичні дії з підготовки та проведення мирних масових заходів і акцій за дорученням їхніх організаторів і безпосередньо там присутні, за винятком осіб, яким заборонено це робити згідно з чинним законодавством України.

Стаття 6. Повідомлення про строки проведення мирних масових заходів та акцій, його зміст і форма

6.1. Повідомлення про проведення зборів, демонстрацій, мітингів, пікетувань, походів, в тому числі вуличних, інших мирних масових заходів та акцій подаються їхніми організаторами завчасно, але не пізніше як за 72 години до проведення у письмовій формі до виконавчого комітету міської ради.

6.2. Термін подання організаторами письмового повідомлення про проведення мирних масових заходів та акцій відраховується з дня реєстрації їхнього повідомлення у відділі звернень та контролю документообігу управління організаційно-виконавчої роботи.

6.3. Обмежити реалізацію права на такі заходи та акції перед їхнім початком може тільки Тернопільський окружний адміністративний суд в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України.

6.4. Організатори мирних масових заходів та акцій повинні повідомляти виконавчий комітет міської ради через відділ звернень та контролю документообігу управління організаційно-виконавчої роботи міської ради з одночасним письмовим поданням, де вказуються:

- 1) Мета, форма, місце проведення мирних масових заходів та акцій.
- 2) Час їхнього початку та орієнтовний час закінчення.
- 3) У разі потреби – маршрути руху.
- 4) Передбачува на кількість учасників мирних масових заходів та акцій.
- 5) Прізвища, імена та по батькові організаторів мирних масових заходів та акцій, адреси їхнього проживання, номери телефонів.
- 6) Заходи із забезпечення громадського порядку та безпеки при проведенні мирних масових заходів та акцій; обумовлюється необхідність (чи відсутність такої) залучення працівників правоохоронних органів (їхню кількість) та служби швидкої медичної допомоги, наявність (чи відсутність такої) використання звукопідсилювальної апаратури.
- 7) Дата подачі письмового повідомлення.

6.5. Повідомлення підписується організаторами мирних масових заходів та акцій. Якщо їхніми ініціаторами є політичні партії, професійні спілки, громадські та інші організації, в тому числі дитячі, які зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством, вони повинні затвердити підписи організаторів своїми печатками.

6.6. Організаторам мирних масових заходів та акцій не може бути відмовлено у прийомі письмових повідомлень про проведення мирних масових заходів та акцій, якщо вони подаються згідно з цим Положенням.

Стаття 7. Порядок прийняття і розгляд повідомлень про проведення мирних масових заходів та акцій

7.1. Посадова особа відділу звернень та контролю документообігу управління організаційно-виконавчої роботи міської ради, визначена розпорядженням міського голови, приймає від організаторів повідомлення про проведення мирних масових заходів та акцій, ставить на копії цього повідомлення дату і час його прийняття, своє прізвище, ім'я, по батькові, посаду, номер службового телефону та засвідчує його своїм підписом і печаткою управління. Копії повідомлень про проведення мирних масових заходів та акцій залишаються у їхніх організаторів.

7.2. Виконавчі органи міської ради невідкладно, за винятком офіційних вихідних та свят, беруть повідомлення до відома.

7.3. Якщо виконавчий комітет Тернопільської міської ради вбачає в запланованих мирних масових заходах та акціях порушення ст. 39 Конституції України, чинного законодавства

України, він звертається до відповідного суду з метою отримання його рішення щодо обмеження їхнього проведення, про що одночасно повідомляють організаторів мирних масових заходів та акцій.

7.4. У випадку, коли організатори мирних масових заходів та акцій не отримали відмову/чи то пропозицію виконавчого комітету про проведення запланованої акції в іншому місці, судову повістку про відкриття провадження у справі щодо обмеження права на їхнє проведення або судове рішення з даного приводу, вважається, що заплановані мирні масові заходи та акції є законними.

Стаття 8. Місце і час проведення мирних масових заходів, акцій і підстави для їхнього проведення

8.1. Мирні масові заходи та акції в Тернопільській міській територіальній громаді можуть проводитися у будь-яких придатних для цього місцях, за винятком, коли це не обмежено, або не заборонено Законами України, постановами Кабінету Міністрів України, рішеннями місцевих органів державної влади чи Тернопільської міської ради.

8.2. Збори, демонстрації, мітинги, пікетування, вуличні походи, інші мирні масові заходи та акції поблизу будівель органів державного управління, місцевих представницьких та виконавчих органів, правоохоронних органів, судів, органів прокуратури, адміністративних будинків, підприємств, установ та організацій всіх форм власності і призначення, об'єктів, що знаходяться у приватній власності, проводяться на відстані, достатній для безперешкодного доступу до входу у зазначені будівлі.

8.3. Проведення мирних масових заходів та акцій обмежується на території, де безпека людей не гарантується, а саме там, де розташовані небезпечні та шкідливі для здоров'я людей об'єкти, залізниці, швидкісні автомагістралі, шосе, трубопроводи, лінії високовольтних електропередач, атомні електростанції, пожежо- та вибухонебезпечні об'єкти, а також об'єкти та споруди, які мають культурну цінність, якщо проведення таких заходів та акцій на територіях, де знаходяться вищевказані споруди, може призвести до їхніх пошкоджень. Обмеженню підлягають проведення мирних масових заходів та акцій на об'єктах залізничного, водного та повітряного транспорту, а також на відстані не менше 50 метрів від об'єктів чи території підприємств, установ, організацій, що забезпечують обороноздатність, безпеку держави та життєдіяльність населення (громадський транспорт, постачання води, електроенергії, тепла, інших енергоносіїв, заклади охорони здоров'я, дошкільні навчальні заклади, заклади загальної середньої освіти).

8.4. Проведення мирних масових заходів та акцій може відбуватися, як правило, у будь-який час доби, якщо це не порушує права та свободи інших людей, але, як правило до 22 години вечора.

8.5. Якщо організатори запланували провести мирний масовий захід чи акцію у місці та в час, запланований для проведення заходів, що проводяться за державним замовленням або державним завданням, загальнодержавних чи місцевих заходів, згідно із затвердженими планами роботи виконавчих органів міської ради, органів виконавчої влади та інших органів місцевого самоврядування, у місцях, які вже були надані для проведення іншого заходу та акції, або якщо їхнє проведення у обраному місці може стати образою для громадської моралі, звичаїв, релігійних почуттів, гідності, честі та історичних традицій українців, виконавчий комітет Тернопільської міської ради повинен запропонувати організаторам провести їх в іншому місці, в інший час або в іншій формі.

Пропозиція має бути конкретною та містити кілька варіантів. У разі прийняття одного із запропонованих варіантів організатори підтверджують свою згоду новим повідомленням, яке

оформляється відповідно до ст. 6 даного Положення, а звернення до суду в цьому випадку не направляється.

8.6. У разі введення правового режиму воєнного стану, проведення мирних масових заходів та акцій здійснюється з урахуванням заходів правового режиму воєнного стану, у тому числі можливості встановлення заборони на проведення мирних зборів, мітингів, походів і демонстрацій, інших масових заходів, відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Стаття 9. Оскарження рішення суду щодо проведення мирних масових заходів та акцій

Рішення суду щодо обмеження права громадян України, іноземців та осіб без громадянства, що перебувають на території Тернопільської міської територіальної громади на законних підставах, збиратися мирно, без зброї та проводити збори, демонстрації мітинги, походи, в тому числі й вуличні, інші мирні масові заходи та акції може бути оскаржене організаторами, відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 10. Матеріально-технічне забезпечення мирних масових заходів та акцій

Матеріально-технічне забезпечення мирних масових заходів та акцій здійснюється за рахунок коштів їхніх організаторів і учасників, а також пожертвувань інших громадян України.

РОЗДІЛ III. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МИРНИХ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ТА АКЦІЙ

Стаття 11. Обов'язки організаторів і учасників мирних масових заходів та акцій

11.1. Організатори мирних масових заходів та акцій зобов'язані:

1). Постійно бути присутніми на мирних масових заходах та акціях, які проводяться з їхньої ініціативи.

2). Дотримуватися місця, часу, мети та форми проведення мирних масових заходів та акцій, зазначених у повідомленні, а також оголосити про початок їхнього проведення.

3). Перед початком проведення мирних масових заходів та акцій повідомити учасників про відсутність заборони на їхнє проведення або про її наявність.

4). Забезпечувати дотримання умов та порядку проведення мирних масових заходів та акцій; при використанні під час таких заходів та акцій транспортних, піротехнічних та великогабаритних засобів, висотних конструкцій, тварин тощо, вживати організаційні заходи по дотриманню умов безпеки їхніх учасників, збереженню будівель, споруд, зелених насаджень та іншого майна.

5). Вживати усіх необхідних дій на законну вимогу поліції та інших посадових чи службових осіб, які згідно з цим Положенням та Правилами благоустрою Тернопільської міської територіальної громади здійснюють функції щодо забезпечення громадського порядку, проведення мирних масових заходів та акцій у разі вчинення їхніми учасниками протиправних дій.

6). По закінченню мирних масових заходів та акцій повідомляти про це їхніх учасників.

11.2. Учасники мирних масових заходів та акцій зобов'язані:

1). При проведенні мирних масових заходів та акцій не допускається носіння при собі холодної, вогнепальної, газової та іншої зброї, спеціально виготовлених засобів фізичного ушкодження, використання яких може загрожувати життю та здоров'ю людей, а також вибухових, займистих, радіоактивних, отруйних та інших небезпечних речовин, присутність

тварин, окрім випадків, коли це не зумовлено особливостями погодженого з організаторами сценарію проведення таких заходів та акцій.

2). Не допускати заворушень чи дій, що створюють загрозу здоров'ю інших людей, їхнім конституційним правам і свободам, перешкоджають чи заважають їм вільно виражати, демонструвати та поширювати свій світогляд, погляди, переконання.

3). Дотримуватись Правил благоустрою Тернопільської міської територіальної громади.

4). Розходитись як після закінчення мирних масових заходів та акцій, так і в тому випадку, коли їхні організатори, посадові чи службові особи, які уповноважені чинним законодавством забезпечувати громадський порядок, оголошують про обмеження у проведенні мирних масових заходів та акцій на підставі рішення суду або про припинення цих заходів та акцій відповідно до ст. 13 цього Положення.

Стаття 12. Повноваження виконавчого комітету Тернопільської міської ради

12.1. Виконавчий комітет Тернопільської міської ради зобов'язаний:

1). Забезпечити, в межах наданих Законом повноважень, необхідні умови для проведення мирних масових заходів та акцій.

2). Запропонувати (якщо це можливо) інше місце та час для проведення мирних масових зборів та акцій за наявності підстав та у випадках, передбачених ст. 8 цього Положення.

3). Обмежити, в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, реалізацію права на мирні зібрання, масові акції, мета яких суперечить Конституції України, національній безпеці, носять антидержавний і антиукраїнський характер, не відповідають історичній дійсності та справедливості, принижують честь і гідність українців, жителів громади та української держави, або за умови, що їхнє проведення може спричинити порушення громадського порядку і спокою, стати поштовхом до заворушень і злочинів, завдати шкоди здоров'ю населення, порушити права і свободи інших людей.

Стаття 13. Повноваження органів внутрішніх справ та державної виконавчої служби

13.1. Під час проведення або обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання, на працівників поліції та державних виконавців покладаються визначені чинним законодавством України повноваження, які регламентують їхню діяльність щодо забезпечення громадського порядку або примусового виконання рішень відповідно до законів України та рішень міської ради та місцевих органів виконавчої влади.

13.2. Працівники поліції та державні виконавці мають право припинити проведення мирних масових заходів та акцій:

1). Якщо їхні організатори не повідомили виконавчі органи місцевого самоврядування про проведення мирних масових заходів та акцій.

2). Якщо є відповідне рішення суду.

3). Якщо під час проведення мирних масових заходів та акцій допущені навмисні дії, спрямовані на порушення суверенітету та територіальної цілісності України, неповагу до української держави, зміну чи повалення конституційного ладу насильницьким шляхом, незаконне захоплення державної влади, розпалювання расової, національної, релігійної ворожнечі, пропаганду насильства, війни та антидержавних, антиукраїнських ідей, що принижують історичну правду, честь і гідність українців.

13.3. Перш ніж припинити проведення мирних масових заходів та акцій, працівники поліції повинні поставити перед їхніми організаторами вимогу усунути зазначені вище

порушення. В інших випадках працівники поліції припиняють ці заходи та акції, про що повідомляють їхніх учасників.

13.4. Працівники правоохоронних органів, які ставлять вимоги перед організаторами та учасниками мирних масових заходів і акцій та віддають обов'язкові для виконання розпорядження, повинні бути у форменому одязі або мати зовнішні розпізнавальні знаки. Під час виконання обов'язків щодо забезпечення правопорядку працівникам поліції забороняється маскувати обличчя.

Стаття 14. Резолюції та звернення, прийняті учасниками мирних масових заходів та акцій

Учасники мирних масових заходів та акцій можуть приймати резолюції та звернення до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, медіа, посадових осіб.

РОЗДІЛ IV. ГАРАНТІЇ ПРАВА ГРОМАДЯН ТА ЇХНІХ ОБ'ЄДНАНЬ, ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ТЕРИТОРІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ЗАКОННИХ ПІДСТАВАХ ЗБИРАТИСЯ МИРНО БЕЗ ЗБРОЇ

Стаття 15. Забезпечення умов для проведення мирних масових заходів та акцій

15.1. Тернопільська міська рада забезпечує умови громадянам України – жителям громади та їхнім об'єднанням, іноземцям та особам без громадянства, що перебувають на території громади на законних підставах, на проведення мирних масових заходів та акцій, окрім обмежень, визначених цим Положенням.

15.2. Виконавчі органи державної влади та місцевого самоврядування, їхні посадові та службові особи, політичні партії, профспілкові союзи, громадські та інші організації, їхні лідери, а також громадяни України, іноземці, особи без громадянства, що перебувають на території Тернопільської міської територіальної громади на законних підставах, не мають права втручатися та перешкоджати мирним масовим заходам та акціям, які проводяться згідно з вимогами цього Положення.

Стаття 16. Добровільність участі в мирних масових заходах та акціях

16.1. Громадяни України та їхні об'єднання, іноземці та особи без громадянства, що перебувають на території Тернопільської міської територіальної громади на законних підставах, беруть участь у мирних масових заходах та акціях добровільно. Доступ до таких заходів та акцій, присутність на них є вільними. Ніхто не може бути примушений до участі або неучасті у проведенні мирних масових заходів та акцій в Україні.

16.2. Забороняється брати плату з громадян, іноземців, осіб без громадянства, що перебувають на території України на законних підставах, за доступ на мирні масові заходи та акції і присутність на них, платити їм за перебування на таких заходах та акціях у ролі слухача чи глядача або заохочувати їх іншими засобами. Це не виключає їхнього права вносити добровільні пожертвування.

Стаття 17. Право на вільне одержання та поширення інформації про мирні масові заходи та акції

Громадяни України, іноземці, особи без громадянства, що перебувають на території України на законних підставах, представники медіа мають право вільно збирати, зберігати,

використовувати та поширювати інформацію про мирні масові заходи та акції усно, письмово або в інший спосіб (на свій вибір) у межах чинного законодавства України.

Стаття 18. Відповідальність за порушення порядку організації та проведення мирних масових заходів та акцій

Посадові і службові особи, громадяни України, їхні об'єднання, іноземці, особи без громадянства, що перебувають на території Тернопільської міської територіальної громади на законних підставах, які винні в порушенні норм цього Положення, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Стаття 19. Відшкодування матеріальних збитків

Матеріальні збитки, нанесені громадянам, підприємствам, установам, організаціям всіх форм власності під час проведення мирних масових заходів та акцій їхніми учасниками, підлягають відшкодуванню винними особами згідно чинного законодавства України.

РОЗДІЛ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення набирає чинності з дня його затвердження на сесії міської ради та оприлюднення через медіа.

Міський голова

Сергій НАДАЛ

